

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci navrhovatelky: **VESTAR GROUP a.s.**, sídlem Rozvadov 7, zastoupená JUDr. Petrem Zákouckým, LL.M., advokátem, sídlem V Celnici 1034/6, Praha 1, proti odpůrci: **Ministerstvo zdravotnictví**, sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, týkající se návrhu na vyslovení nezákonnosti mimořádného opatření odpůrce ze dne 14. května 2021 č. j. MZDR-14601/2021-12/MIN/KAN v části čl. I bod 5,

t a k t o :

- I. Návrh **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Navrhovatelce **se vrací** zaplacený soudní poplatek za návrh ve výši **5 000 Kč**. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jejího zástupce JUDr. Petra Zákouckého, LL.M., advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 17. června 2021 se navrhovatelka domáhala zrušení, alternativně vyslovení nezákonnosti čl. I bodu 5 mimořádného opatření odpůrce označeného v návěti, vydaného s odkazem na § 80 odst. 1 písm. g) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“), a § 2 odst. 1 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „pandemický zákon“).

[2] Napadeným opatřením odpůrce s odkazem na § 69 odst. 1 písm. b) a i) a odst. 2 zákona o ochraně veřejného zdraví a na § 2 odst. 2 písm. b) až e) a i) pandemického zákona omezil řadu činností, zejména obchod, služby a setkávání osob. Článkem I bodem 5, proti němuž směřuje projednávaný návrh, odpůrce omezil poskytování krátkodobých a rekreačních ubytovacích služeb.

[3] Navrhovatelka uvedla, že čl. I bod 5 mimořádného opatření zasahuje do jejího práva podnikat. Mimořádné opatření sice bylo s účinností ode dne 24. května 2021 zrušeno mimořádným opatřením odpůrce ze dne 19. května 2021 č. j. MZDR 14601/2021-13/MIN/KAN, avšak způsobem, který fakticky eliminuje účinný soudní přezkum. Odpůrce vydává mimořádná opatření s frekvencí nepřesahující v průměru sedm dní, avšak na předem neurčenou dobu. Adresáti mimořádných opatření tedy reálně nemají možnost proti opatření

brojit. Navrhovatelka uznává, že ve striktně formálním smyslu již zanikl předmět řízení, avšak neměla by jí být upřena soudní ochrana. Domáhá se analogického postupu podle § 13 odst. 4 pandemického zákona, tedy vyslovení nezákonnosti napadené části mimořádného opatření, přičemž odkázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. dubna 2021 č. j. 8 Ao 2/2021 - 38. Navrhovatelce v důsledku mimořádného opatření vznikla škoda, jejíž náhradu nemůže požadovat, aniž by bylo opatření zrušeno či prohlášeno za nezákonné. K věci samé pak navrhovatelka uvedla, že pandemický zákon vůbec neumožňuje omezovat poskytování ubytovacích služeb, a i kdyby umožňoval, napadená část mimořádného opatření je fakticky zákazem (se stanovenými výjimkami), nikoli omezením. Navrhovatelka poukázala též na nedostatečné odůvodnění mimořádného opatření. Dále uvedla, že ani zákon o ochraně veřejného zdraví neskýtá oporu pro plošný a preventivní zákaz poskytování ubytovacích služeb.

[4] Nejvyšší správní soud shledal, že v projednávané věci nejsou splněny podmínky řízení.

[5] Napadené mimořádné opatření má formu opatření obecné povahy (§ 3 odst. 6 pandemického zákona). Jednou z podmínek řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy podle § 101a a následujících zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), je existence předmětu tohoto řízení, tedy napadeného opatření obecné povahy (například usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. března 2012 č. j. 8 Ao 8/2011 - 129). Pokud opatření obecné povahy před rozhodnutím o návrhu pozbylo platnosti (nikoli jen účinnosti – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. února 2021 č. j. 6 As 114/2020 - 63), musí být návrh bez meritorního posouzení odmítnut podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[6] Z tohoto pravidla existuje výjimka pro mimořádná opatření vydaná podle pandemického zákona a mimořádná opatření s celostátní působností vydaná podle § 69 odst. 1 b) nebo i) zákona o ochraně veřejného zdraví ve stavu pandemické pohotovosti za účelem likvidace epidemie COVID-19 nebo nebezpečí jejího opětovného vzniku, zakotvená v § 13 odst. 4 pandemického zákona. Podle tohoto ustanovení platí, že *pozbylo-li mimořádné opatření platnosti v průběhu řízení o jeho zrušení, nebrání to dalšímu postupu v řízení. Dojde-li soud k závěru, že opatření obecné povahy nebo jeho části byly v rozporu se zákonem, nebo že ten, kdo je vydal, překročil meze své působnosti a pravomoci, anebo že opatření obecné povahy nebylo vydáno zákonem stanoveným způsobem, v rozsudku vysloví tento závěr.*

[7] Z citovaného zákonného textu vyplývá, že pokud mimořádné opatření vydané za účelem likvidace epidemie COVID-19 nebo nebezpečí jejího opětovného vzniku pozbude *v průběhu řízení o jeho zrušení* platnosti, neodpadá předmět řízení, soud v řízení pokračuje a v případě důvodnosti návrhu vysloví nezákonnost mimořádného opatření (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. dubna 2021 č. j. 8 Ao 1/2021 - 133). Z § 13 odst. 4 pandemického zákona však nelze dovodit, že by bylo možné věcně přezkoumat i návrh směřující proti mimořádnému opatření, které pozbylo platnosti ještě před podáním návrhu. Naopak, takový výklad by byl v přímém rozporu s textem tohoto ustanovení: *pozbylo-li mimořádné opatření platnosti v průběhu řízení o jeho zrušení, nebrání to **dalšímu postupu** v řízení* (zvýraznil Nejvyšší správní soud).

[8] Nejvyšší správní soud připomíná, že smyslem přijetí § 13 odst. 4 pandemického zákona „bylo reagovat na situace, kdy odpůrce opakovaně vydává obsahově podobná mimořádná opatření v krátkých časových intervalech, čímž reálně znemožňuje jejich soudní přezkoumání“ (usnesení ze dne 27. dubna 2021 č. j. 6 Ao 10/2021 - 35). K takové situaci však v projednávaném případě nedošlo. Napadené mimořádné opatření odpůrce bylo platné od 14. května 2021 a nabylo účinnosti dne 17. května 2021 (jak vyplývá z návětí jeho čl. I). Ve lhůtě jednoho měsíce od nabytí účinnosti bylo možné je napadnout návrhem na zrušení (§ 13 odst. 1 a 2 pandemického zákona). S účinností ode dne 24. května 2021 bylo napadené mimořádné opatření zrušeno mimořádným opatřením odpůrce ze dne 19. května 2021 č. j. MZDR 14601/2021-13/MIN/KAN [a to v celém rozsahu, neboť rozsudek ze dne 21. května 2021

pokračování

č. j. 6 Ao 22/2021 - 44, jímž Nejvyšší správní soud zrušil čl. I bod písm. a) a čl. I bod 4 písm. a) mimořádného opatření, nabyt právní moci až o den později, 25. května 2021]. O každém návrhu, který byl podán do jeho zrušení, Nejvyšší správní soud meritorně rozhodl (respektive rozhodne, pokud tak dosud neučinil). Tím se současná situace výrazně liší od případů, které správní soudy rozhodovaly před rokem, kdy v důsledku zrušení mimořádných opatření před meritorním rozhodnutím soudu odpadal předmět řízení, což v řadě případů znemožňovalo účinnou soudní ochrany adresátů mimořádných opatření (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. června 2020 č. j. 6 As 88/2020 - 44, č. 4060/2020 Sb. NSS).

[9] Navrhovatelka namítala, že jí odpůrce znemožnil využít celou měsíční lhůtu pro podání návrhu na zrušení mimořádného opatření (§ 13 odst. 3 pandemického zákona). To je sice pravda, nejde však o okolnost, která by navrhovatelce zcela znemožnila domáhat se soudní ochrany, neboť tak mohla učinit po celou dobu platnosti mimořádného opatření. V době, kdy navrhovatelka podala nyní projednávaný návrh, však již napadený čl. I bod 5 mimořádného opatření do jejích práv nemohl nijak zasahovat, neboť již více než tři týdny nebyl platný ani účinný.

[10] Ustanovení § 13 odst. 4 pandemického zákona se tedy uplatní jenom tehdy, pokud v okamžiku podání návrhu napadené mimořádné opatření existovalo (byly splněny podmínky řízení). Pokud byl návrh podán až poté, co mimořádné opatření pozbylo platnosti (bylo zrušeno), uplatní se obecné pravidlo, že neexistence takového opatření, jež má být předmětem řízení, zakládá neodstranitelný nedostatek podmínek řízení.

[11] Opačný výklad nevyplývá ani z výše citovaného usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Ao 2/2021 - 38, jehož se navrhovatelka dovolávala. Právě naopak, v bodě 7 tohoto usnesení Nejvyšší správní soud konstatoval, že neshledal důvod pro postup podle § 13 odst. 4 pandemického zákona ani pro případnou změnu návrhu, neboť tehdy napadené mimořádné opatření nepozbylo platnosti v průběhu řízení o jeho zrušení, ale již před podáním návrhu.

[12] Nejvyšší správní soud proto návrh odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

[14] Jelikož Nejvyšší správní soud návrh odmítl, rozhodl zároveň o vrácení již zaplaceného soudního poplatku ve výši 5 000 Kč navrhovatelce (§ 10 odst. 3 věta třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů), a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení (§ 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. července 2021

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu